Råd vid testning på distans

Juridiska och etiska överväganden

Vid testning på distans (dvs. när man inte har möjlighet att testa testpersonen på plats) ska man beakta gällande lagar, förordningar, regler och anvisningar relaterade till upphovsrätt, personuppgiftsbehandling, dataskydd och datasäkerhet. Dessutom ska man beakta yrkesetiska principer för professionen, såsom yrkesetiska principer för psykologer i Norden.

Vid testning på distans är testanvändaren ansvarig för konfidentiell hantering av alla uppgifter och att testsekretess efterföljs. Testanvändaren måste försäkra sig om att testpersonen inte spelar in testsituationen eller kopierar testmaterial. Testmaterial omfattas av upphovsrätt och får inte kopieras eller scannas för eget bruk. Testmaterial får inte heller skickas till testpersonen i PDF-format och man bör också undvika att skicka testmaterial i vanliga brev.

Eftersom testsituationen omfattas av samma sekretess som vanliga vårdbesök så är det viktigt att välja en säker videomötestjänst, så att inte obehöriga kan lyssna eller titta på ert möte. För råd kring val av videomötestjänst, se denna information från Psykologförbundet: https://www.psykologforbundet.se/aktuella-fragor/covid-19/faq-covid-19/egenforetagare/vad-galler-vid-internetbehandling/

Använd digitala test i första hand

Test som kan genomföras online via en webbaserad plattform (t.ex. Hogrefe Testsystem, HTS 5) lämpar sig bäst för testning på distans. Vid onlinetestning ska man vara uppmärksam på de begränsningar som testning på distans kan innebära, som möjliga problem med internetuppkoppling.

Vid oövervakad testning online bör man vara uppmärksam på om normerna till testet är insamlade under oövervakad eller övervakad testning, och ta hänsyn till detta vid tolkning av testresultat. Detta gäller i synnerhet olika typer av prestationstest, till exempel begåvningstest, test som mäter uppmärksamhet och koncentration eller olika färdigheter som läsning. Därtill måste man försäkra sig om att testpersonen besvarar uppgifterna självständigt.

Andra test som kan lämpa sig för att administreras på distans

Några testmetoder som i vanliga fall används för individuell testning på plats kan efter övervägande och lämpliga anpassningar användas för testning på distans över internet. Dessa omfattar exempelvis intervjuer, skattningsskalor, språkliga uppgifter (med vissa begränsningar) och frågeformulär. Exempelvis kan testledaren läsa upp frågorna eller påståendena i ett frågeformulär.

Vissa testmaterial, som bilder, kan testledaren visa upp för testpersonen exempelvis med hjälp av dokumentkamera. När man visar upp bildmaterial för testpersonen ska testledaren försäkra sig om att testpersonen kan se både testledaren och stimulusbilderna samtidigt, och att testledaren kan observera testpersonens reaktioner.

Emellanåt kan viss fördröjning i nätverksanslutning förekomma, vilket är viktigt att tänka på när man genomför testning på distans över internet. Det är särskilt viktigt att ha i åtanke vid test som mäter snabbhet eller då testpersonen har begränsad tid på sig för att utföra en uppgift.

Testuppgifter som kräver användning av annat fysiskt material, som klossar eller en penna, lämpar sig inte särskilt väl för administrering på distans.

Testsituationen

När man planerar för testning på distans bör man beakta testpersonens förutsättningar för att kunna använda nödvändig teknologi för testning på distans (t.ex. testpersonens funktionsnivå och ålder). Vidare behöver man försäkra sig om att testpersonen har tillgång till nödvändig utrustning och god internetuppkoppling för att testning på distans ska kunna vara möjlig.

Vid testning på distans kan det vara svårare att ordna så att testpersonen får sitta tyst och ostört. Det är viktigt att försäkra sig om att inga andra personer vistas i samma rum utöver testpersonen, och att testningen kan fullföljas utan att personen blir avbruten eller störd av till exempel hemmavarande barn. Vid behov kan dock en assistent eller tolk behöva närvara på liknande sätt som vid testning på plats.

Man bör sträva efter att skapa en god testsituation utifrån samma principer och på liknande sätt som vid testning på plats. Som exempel kan nämnas att man avsätter tid för kontaktskapande med testpersonen inför testningen och att man försäkrar sig om att testningen kan genomföras i lugn och ro utan risk för störningsmoment. Vidare ska man respektera testpersonens förtrolighet genom att iaktta konfidentialitet.

Tolkning av testresultat

Testledaren ska använda sin yrkeskompetens för att bedöma förutsättningarna i varje enskild testsituation. I synnerhet ska man beakta tydligheten i interaktionen mellan testledare och testperson, och om testsituationen har varit fri från störningar. Vid testning på distans över internet kan många olika faktorer påverka testsituationen, som utrustningens tekniska egenskaper och inställningar (t.ex. skärmens upplösning, ljudkvaliteten i hörlurarna och mikronen, ljudnivån) samt kvaliteten och stabiliteten i internetuppkopplingen.

När man tolkar testresultat från en testning på distans, ska man därför alltid noggrant undersöka och överväga om resultaten kan anses vara tillförlitliga. En testsituation som avviker från den standardiserade ska alltid dokumenteras och resultaten tolkas mot normerna med försiktighet. Testning på distans kan dock ge värdefull information om den kan genomföras på ett tillräckligt tillförlitligt sätt. Om testningen kan genomföras med tillräcklig kvalitet och enligt yrkesetiska principer och gällande riktlinjer, kan testning på distans användas som möjlig arbetsmetod exempelvis under exceptionella omständigheter.

Har du frågor är du välkommen att höra av dig till Hogrefes produktspecialist:
lovisa.alehagen@hogrefe.se

Hogrefe Psykologiförlaget AB
Gävlegatan 12 B
113 30 Stockholm
info@hogrefe.se
www.hogrefe.se